

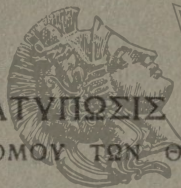
Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ

ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΝ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ Ι' ΤΟΜΟΥ ΤΩΝ ΘΡΑΚΙΚΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ : Ι. Λ. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ 23

1938

Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ

ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΝ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ Γ' ΤΟΜΟΥ ΤΩΝ ΘΡΑΚΙΚΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΙΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ : Ι. Λ. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ 23

1938

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΝ *)

158) Τρίστιχος ἐπιγραφή εἰς τὸν Θράκα ἰππέα ἐπὶ τοῦ πλαισίου ἀναγλύφου ἐπιμαρμαρίνης πλακῶς ἄνωθι κυκλοτεροῦς διαστάσεων 0,21 × 0,18 τοῦ μ. Ὁ ἰππεὺς καλπάζει πρὸς τὰ δεξιὰ μετ' ἀνεμιζομένης ἐπὶ τὰ νῶτά τινος χλαμύδος, κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς τὰς ἡλίας, φέρει στενὰς ἀναξυρῆς καὶ εἶναι πωγωνοφόρος. Πρὸ τοῦ ἵππου βωμὸς ἐφ' οὗ πῦρ, ὑπὸ τὸν βωμοῦ γυνὴ πεπλοφόρος μετ' εὐρέως χιτῶνος ἰσταμένη καὶ παρ' αὐτῆ δένδρον. Ὅπισθεν τοῦ ἰππέως βαδίζει ἐφηβὸς πιλοφόρος κρατῶν τὴν οὐρὰν τοῦ ἵππου. Τὸ ἀξιοσημείωτον ἐν τῷ ἀναγλύφῳ εἶναι ὅτι ἐκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰππέως ἐν τῷ πεδίῳ παρίστανται δύο ἕτεροι κεφαλαί, ὡσεὶ ὁ ἰππεὺς εἶναι τρικέφαλος ὡς ἡ Ἐκάτη καὶ ὡς ἐν τισιν ἀναγλύφοις ἄπαντᾷ. Ἡ δεξιόθεν κεφαλὴ φαίνεται γυναικῶς πεπλοφόρου, ἡ δὲ ἀριστερόθεν ἀνδρῶς πωγωνοφόρου ἀσκεποῦς. Κατὰ τὸν Diaconitsch αἱ κεφαλαὶ εἶναι τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης. Τὸ ἀναγλυφον εὐρέθη παρὰ τῇ Φιλιππουπόλει καὶ κατάκειται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς ὑπ' ἀρ. 139. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ γ' μ. Χ. αἰῶνος.

«Κυρίῳ Θεῷ. Ἀλλούζενις Δοργίνου, Ἀλλούζενις Διοζήνου» 1).

Διούζηος ἢ Διουζήας, θρηκτικὸν ὄνομα σπάνιον, πιθανῶς μετασχηματισμὸς τοῦ Διόζενις.

159) Δίστιχος ἀναθηματικὴ εἰς τὸν θράκα ἰππέα ἐπιγραφή ἐπὶ μαρμαρίνου ἀναγλύφου αὐτοῦ συνήθους τύπου, βαναυσουργήματος, διαστάσεων 0,195 × 0,156 × 0,02 τοῦ μ. Εὐρέθη ἐν τῇ κόμῃ Βροστοβίτση περιφερείας Φιλιππουπόλεως καὶ κατάκειται νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς πόλεως ὑπ' ἀρ. 1105 Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων. Τινὰ τῶν γραμμάτων εἶναι συνιδεμένα.

«[Κυρίῳ] ἠρω[ι], Βίθυς Δίνεως» 2).

*) Συ. ἐχ. εἰς τὸν τόμ. VI σελ. 137—176 καὶ VII σελ. 177—200.

1) Diaconitsch B. Ἐπετηρὶς βιβλιοθήκης ἐθνικῆς καὶ μουσείου Φιλιππουπόλεως ἔτ. 1924, σελ. 144.

2) Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι σελ. 157, ἀρ. 29.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

160) Ἐπιγραφή ἀναθηματικῆ περιθέουσα ὄλον τὸ πλαίσιον, ἀρχομένη κάτωθεν ἀριστερόθεν, ἀναγλύφου τοῦ Θρακῆς ἱππέως, συνήθους τύπου, ἐπιμαρμαρίνης πλακῶς καμπυλοειδοῦς ἄνωθι διαστάσεων 0,185×0,178×0,015 τοῦ μ. Τὸ ἀνάγλυφον ἐλήφθη ἐκ τοῦ εἰκονοστασίου Ἑλληνικῆς οἰκογενεῖας Φιλιππουπολίτιδος, ἣτις ἀπ' αἰῶνων εἶχεν αὐτὸ ὡς οἰκογενειακὸν κειμήλιον καὶ ἐλάτρευον ὡς εἰκόνα τοῦ ἁγ. Γεωργίου καὶ κατακέιται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς πόλεως ὑπ' ἀρ. 1185.

«[Κυρίῳ Ἀσκληπιῶ·] ἢ [Διὶ Ζβελσοῦρδῳ· Ζ]εινδρομηνῶ ε[ῖ]χ[α]ρισισ[τήριον] . . . Μούκ(ιος)· Ἀτίλιος ἀ[ν]έθ[ηκεν]»¹⁾.

Ἡ συμπλήρωσις τῆς λίαν τετριμμένης ταύτης ἐπιγραφῆς εἶναι τοῦ συλλογῆς. Ὁ πρῶτος στίχος ἐπὶ τοῦ δεξιῶν πλαισίου, ὅστις εἶναι ὄλος τετριμμένος, συμπληροῦται ἢ διὰ τοῦ Κ υ ρ ῖ ῳ Ἀ σ κ λ η π ι ῶ ἢ διὰ τοῦ Δ ι ῖ Ζ β ε λ σ ο ῦ ρ δ ῳ, διότι μόνοι οὗτοι οἱ θεοὶ ἔχουσι τὸ τοπωνυμικὸν ἐπιθ. Ζ ε ι ν δ ρ ο υ μ η ν ὄ ς²⁾.

Ζ ε ῦ ς Ζ β ε λ σ ο ῦ ρ δ ο ς = Ὁ Θρακικὸς Ζεὺς, παριστάμενος ὡς ὁ κεραῦντιος καὶ ὁ Δωδωναῖος³⁾.

161) Δίστιχος ἀναθηματικῆ ἐπιγραφῆ ἐπὶ ἀναγλύφου τοῦ Θρακῆς ἱππέως, συνήθους τύπου, διαστάσεων 0,178×0,210×0,025 τοῦ μ. εὐρεθέντος ἐν Βρεστοβίτση καὶ κατακειμένου νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Φιλιππουπόλεως ὑπ' ἀρ. 1106.

«Κυρί[ῳ ἤρωι] Ροῦφος μετὰ τῆς συ[μβ]ίου δῶρο[ν]»⁴⁾.

162) Δίστιχος ἀναθηματικῆ ἐπιγραφῆ ἐπὶ ἀναγλύφου εὐρεθέντος παρὰ τῷ λόφῳ Κρηνίδι Φιλιππουπόλεως, διαστάσεων 0,23×0,16×0,28 τοῦ μ. παριστῶντος τὸν Διόνυσον μετὰ τοῦ Σατύρου, τοῦ Πάνθηρος, τοῦ Σίληνῶ καὶ τοῦ Πανός. Κατάκεται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Φιλιππουπόλεως.

«Θεῶ Διονύσω εὐχὴν Δ[εύκιος] Σεπίμιος Γάιος»⁵⁾.

1) Τοῦ αὐτοῦ αὐτόθι, σελ. 162, ἀρ. 4.

2) Ἴδε Μ υ ρ τ. Ἀποστολίδου, περὶ τῆς Θρακικῆς τῶν Θρακῶν, «Θρακικά», τόμ. Ε', σελ. 47 καὶ 53.

3) Περὶ τοῦ Ζ β ε λ σ ο ῦ ρ δ ο υ, ἴδε Γ. Μ π α κ α λ ἄ κ ι, Θρακικά εὐχαριστήρια εἰς τὸν Δία, «Θρακικά», τόμ. VI ἔτ. 1935, σελ. 310—318 καὶ Μ υ ρ τ. Ἀποστολίδου, Ἀποστάσεις Θρακικῆς ἐπιγραφῆς, «Ἀρχεῖον Θρακικῶν λαογρ. σησ.» τόμ. Β', 1935—36, σελ. 222—224.

4) D i a c o v i t s c h, Β., αὐτόθι, σελ. 168, ἀμθ. 30

5) D a n o w C h. Ἀρχαία μνημεῖα τῆς Βουλγαρίας, ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ ἐθν. μουσείου Σοφίας, τόμ. VI ἔτ. 1934, σελ. 153

163) Δίστιχος ἀναθηματικῆ ἐπιγραφῆ ἐπὶ ἀναγλύφου παριστῶντος τὸν Δία καὶ τὴν Ἥραν, διαστάσεων 0,26×0,24×0,03 τοῦ μ. κατακειμένου ἐν τῷ αὐτῷ μουσεῖῳ.

«Διὶ καὶ Ἥρα Οὐίδιος Τήρης εὐχὴν»¹⁾.

Ο ὐ ῖ ρ δ ι ο ς—Viridius, πιθανῶς ἀντὶ V i r i d i u s ἐκ τοῦ viridis (vireo)=χλωρός, πράσινος.

164) Μονόστιχος ἀναθηματικῆ ἐπιγραφῆ ἐπὶ μαρμαρίνου ἀναγλύφου λίαν τετριμμένου, διαστάσεων 0,185×0,13×0,26 τοῦ μ., εὐρεθέντος ἐν τῇ κόμῃ Ἰσβρο ἐπὶ τῆς Ροδόπης, περιφερείας Φιλιππουπόλεως καὶ παριστῶντος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Ἄδην.

«Σκῶρις μετὰ τ[ῆς συμβίου·]»²⁾.

165) Μονόστιχος ἀναθηματικῆ κατ' εὐχὴν εἰς τὸν Κύριον ἥρωα ἐπιγραφῆ κάτωθι ἀναγλύφου αὐτοῦ ἐκ μαρμάρου, οὐ μόνον τὸ κάτω τμήμα περιεσώθη παριστῶν κάπρον διωκόμενον ὑπὸ κυνὸς διαστάσεων 0,13×0,195 καὶ πᾶχ. 0,045 τοῦ μ. Εὐρέθη παρὰ τῇ κόμῃ Ἐλί-Δερέ, περιφερείας Τατάρ-Παζαρτζικίου ἔνθα ἡ ἀρχαία Βησσαπᾶρα. Ἀπὸ τοῦ β'—γ' μ. X. αἰῶνος.

«[Εὐχὴ]ν Τήρης Ἀντιόχ[ου]»³⁾.

Ἐὐχὴν: καθ' ἡμετέραν συμπλήρωσιν. Ἡ λέξις συνήθως ἐπιτάσσεται τῷ ὀνόματι τοῦ ἀναθέτου· ἐνταῦθα πιθανῶς διὰ λόγους τεχνικοὺς προτάσσεται, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις εἰς τὸν ἥρωα ἀναθήμασι⁴⁾.

165) Μονόστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφῆ ἐπὶ τμήματος μαρμαρίνου ἐπιταφίου στήλης διαστάσεων 0,87×0,86 καὶ πᾶχ. 0,28 τοῦ μ. εὐρεθέντος παρὰ τῇ κόμῃ Σιραΐ περιφερείας Τατάρ Παζαρτζικίου. Ἡ στήλη παρίστα τὸν ἱπέα, ἐκ τοῦ ἱππου οὐτινος περιεσώθη μόνον τὸ ὀπισθεν μέρος μετὰ τῆς ἠνωρθωμένης οὐρᾶς. Τὸ πεδίον τοῦ ἀναγλύφου περιβάλλεται ἀριστερόθεν ὑπὸ στήλης μετὰ κιονοκράνου Κορινθιακοῦ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ ἐπιστηλίου διηρημένου εἰς ἐπαλλήλους ζώνας εἰς τὴν κάτω ὄν ἡ ἐπιγραφῆ. Ἀπὸ τοῦ β'—γ' μ. X. αἰῶνος.

1) Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι.

2) Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι.—Πᾶσαι αἱ ἐπιγραφαὶ αἱ μὴ χρονολογούμεναι προέρχονται ἀπὸ τοῦ 2ου—3ου αἰῶνος μ. X.

3) K a z a r o w G. Antiken Denkmäler aus Bulgarien, Bull. de l'inst. archéol. Bulgare, τόμ. IV, ἔτ. 1926—27, σελ. 84, ἀρ. 8.

4) Πρβλ. D o b r u s k y, Sbornik, τόμ. XVIII, ἔτ. 1901, σελ. 806, ἀρ. 23.

«Πό(πλιός) Αίλιος Στέθης ἥρωος»¹⁾.

ἥ ρ ω ς=χορηστὸς (μακαρίτης).

167) Δίστιχος ἀναθηματικὴ εἰς τὸν Θοῤῥα ἱπέα ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἀναγλύφου βανασουργήματος ἐπὶ ἐρυθροφαίου λίθου ὕψ. 0,195, πλ. 0,18 καὶ πᾶχ. 0,02 εὐρεθέντος ἐν τῇ κώμῃ Βελαστίτσα παρὰ τῇ Φιλιππουπόλει. Ἐκ τοῦ β' μ. X. αἰῶνος.

«Ἀῖρ(ήλιος) Μονκιανοῦ Θεῶ ἥρωε (sic) ἀνέθηκε»²⁾.

168) Τρίστιχος ἐπιτυμβία ἐπὶ ἀναγλύφου πλακὸς διαστάσεων 0,64×0,44 καὶ πᾶχ. 0,07 τοῦ μ. πλακὸς εὐρεθείσης παρὰ τῶ Νευροκοπίῳ (Νικοπόλει πρὸς Νέστον) καὶ νῦν κατακειμένης ἐν τῷ μουσεῖῳ Σοφίας ὑπ' ἀρ. 6041. Τὸ ἀνάγλυφον διηρημένον εἰς δύο παραλλήλους ζώνας παριστᾷ ἐν μὲν τὴν ἄνω τὸν Θοῤῥα ἱπέα, ἐν δὲ τῇ κάτω τὰς προτομὰς γυναικὸς πελοφόρου καὶ ἀνδρὸς πωγωνοφόρου μετ' οὔλης κόμης. Ἡ ἐπιγραφὴ κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ πλαισίου πέριξ προέρχεται ἀπὸ τοῦ β'—γ' αἰῶνος μ. X.

«Πύρρος Βράσου Δαμαρίωνι καὶ Ἀκουί[τη] συνβίῳ αὐτοῦ μνήμης χάριν»³⁾.

Βράσος πρβλ. Βρασίδης καὶ Βρασίλας. Δαμαρίωνι: πιθανῶς ἐκ τοῦ δάμαρ (=γυνή) ἀντὶ τοῦ Δαμαρίφ (:) (Δαμαρίον ἢ, πρβλ. ἡ Γλυκέριον, ἡ Μουσάριον κτλ.).

Ἀκουτάτη καθ' ἡμετέραν συμπλήρωσιν ἐκ τοῦ Λατιν. A c u t a t a (=θηκτὴ) ἢ Ἀκουτανὴ ἀντὶ τοῦ Ἀκουίτανῆ (Aquitana).

169) Δίστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης ἀναγλύφου στήλης διαστάσεων 0,86×0,63 καὶ πᾶχ. 0,12 παριστώσης νεκρικὸν δεῖγμα. Εὐρέθη ἐν τῇ κώμῃ Πιπέροβον περιφερείας Μελενίκου καὶ ἐναπέσεται νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ Σοφίας. Ἐκ τοῦ β'—γ' μ. X. αἰῶνος,

«Νείκαρχος Ζωίλων Ζωίλῳ τῶ νιῶ μνήμης χάριν»⁴⁾.

170) Τρίστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνου ἀναγλύφου δια-

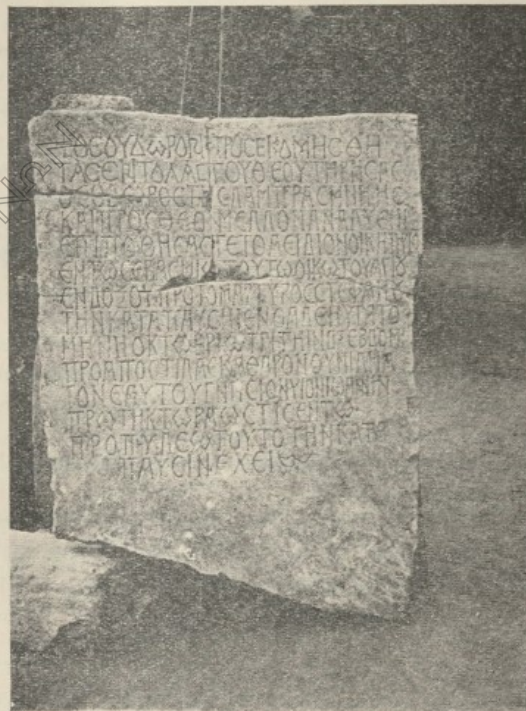
1) Kazanov G. Antiken Denkmäler aus Bulgarien, Bull. de l'inst. archéol. Bulgare, τόμ. IV, ἔτος 1926—27, σελ. 85, ἀρ. 9.

2) Diaconitsch, ἑπετηρ. ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ μουσεῖου τῆς Πλόβδης, ἔτ. 1924, σελ. 140, ἀρ. 2.

3) Velcsov Ivan, Bull. de la société archéol. Bulg. τόμ. VII, ἔτ. 1919—20, σελ. 249.

4) Bull. de la société archéol. Bulg. τόμ. VI, ἔτ. 1916—18, σελ. 168.

στάσεων 0,77×0,55 καὶ πᾶχ. 0,13 τοῦ μ., παριστῶντος τὰς προτομὰς ἀνδρὸς πωγωνοφόρου καὶ γυναικὸς πελοφόρου μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀπὸ τῶν ὤμων τῶν πρὸς τὰ ἄνω ἴστανται ὄρθον ἐπὶ ταπεινοῦ βάθρου κοράσιον μετ' ἱματίου, τὴν μὲν δεξιὰν ἔχον κεκαμμένην ἐπὶ τοῦ στήθους ἐντὸς τοῦ ἱματίου, τὴν δὲ ἀριστερὴν τεταμένην πρὸς τὰ κάτω καὶ κρατοῦσαν μικρὸν στέφανον. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι κεχαραγμένη ἐκατέρωθεν τοῦ κορασίου.

Προέρχεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔξ οὗ καὶ ἡ προηγουμένη τόπου καὶ χρόνου.

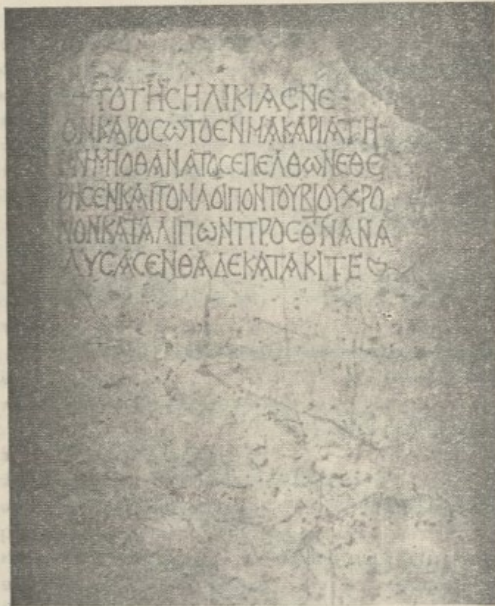
«Μονάσης Ἀρτεμιδώρα τῇ θυγατρὶ καὶ Σούρα τῇ γυναικὶ καὶ αὐτῶ ζῶν ἐποίη»¹⁾.

171) Δεκατετράστιχος ἐπιταφία χριστιανικὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ τετμημένης τετραγῆ μαρμαρίνης πλακὸς κεκομμένης κάτωθεν, νῦν ὕψους 1,27 καὶ πλά-

1) Bull. de la société archéol. Bulg. τόμ. VI, ἔτ. 1916—18, σελ. 168.

χους τοῦ Χισάο, ἐν ᾧ χώρῳ ὑπῆρχε βασιλικὴ τῶν πρώτων Βυζαντιακῶν χρόνων ἐκκλησία, ἣς τὰ θεμέλια ἀπεκαλύφθησαν μετ' ἀνασκαφῆς τῆ 1937. Προέρχεται ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ βου αἰῶνος πιθανῶς.

«† Τὸ τῆς ἡλικίας νέον Κᾶρος,—ὅ ἐν μακαρία τῇ μνήμῃ ὁ θάνα-

τος ἐπελθὼν ἐθέρησεν (sic)—καὶ τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον καταλιπὼν πρὸς θε(ὸ)ν ἀναλύσας, ἐνθάδε κατακίται (sic)».

τ. ἔ. «Ἐνθάδε κατάκειται ὁ ἐν μακαρία τῇ μνήμῃ Κᾶρος,—ὅ ὁ θάνατος ἐπελθὼν ἐθέρησε τὸ τῆς ἡλικίας νέον,—ἀναλύσας (τὸν βίον) πρὸς Θεὸν καταλιπὼν καὶ τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον».

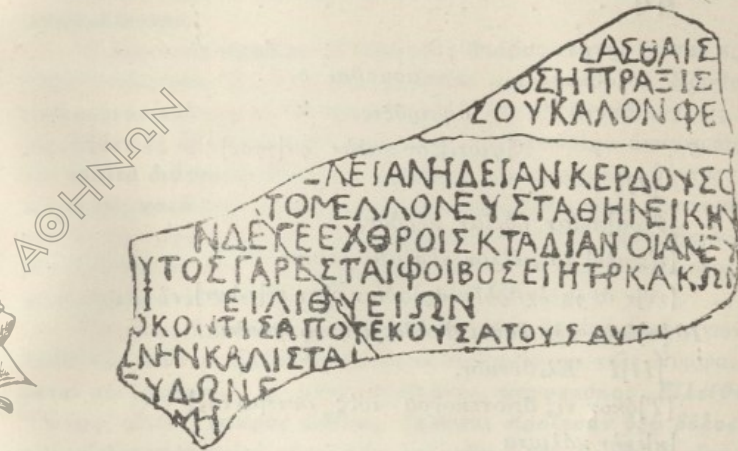
ἀ ν α λ ύ ω (τὸν βίον)=καταλύω, τελευτῶ (τὸν βίον). Σημειωτέον ὅτι τὸ «ἐν μακαρία τῇ μνήμῃ» ἀναφέρεται εἰς τὸ «τὸ τῆς ἡλικίας νέον» (=νεότης, νεαρὰ ἡλικία) ἀντί, ὡς ἔδει, εἰς τὸ «Κᾶρος».

Ἡ πλάξ δλόλευκος καὶ καθαρά μετὰ τῆς ἀτριβοῦς ἐπιγραφῆς, οἰοεὶ ἐσχάτως ἐξεληθοῦσα τοῦ ἐρμολυφείου, πλὴν μικρᾶς τινος βλάβης κατὰ τὴν δεξιὰν ἄνωθι γωνίαν, μετακομισθεῖσα κατετέθη ἐν τῷ ἐθνικῷ τῆς Φιλιππουπόλεως μουσεῖῳ παρὰ τῇ τοῦ βιζαρίου Σολόμονος.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ἀρ. 6

Τὸ περισωθὲν τμήμα τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης¹⁾, ἣς παρατιθέμεθα πιστὸν ἀντίγραφον φωτογραφίας τῆς διὰ τὸ εὐκρινέστερον, εὐρέθη παρὰ τῇ κυρία πύλῃ τοῦ φρουρίου Χισάο, (41 χιλιόμετρα βορείως τῆς Φιλιππουπόλεως παρὰ τῷ Μέσῳ ὄρει (Ἀνθαίμῳ) κειμένον, ὅπου ἀρχαιοῦθεν

ἔνεκα τῶν θερμῶν μεταλλικῶν λαματικῶν πηγῶν ὑπῆρχε θρακοελληνικὸς συνοικισμὸς²⁾, ἐν ᾧ ἐλατρεύετο ὁ Φοῖβος εἰρητῆρ κακῶν. Ἡ μαρμαρίνη πλάξ, ἐφ' ἣς ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι κεχαραγμένη δι' εὐαναγνώστων καὶ ἐνιαχοῦ συνδεδεμένων ἀλλήλοις γραμμάτων ὕψους 0,01 τοῦ μ, ἔχει ὕψος 0,15 καὶ πλάτος 0,26 τοῦ μ, εἶναι δὲ πάντοθεν περικκομμένη καὶ διεσπασμένη τρίχα. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀδύνατος ἔνεκα τῆς ἦν ὑπέστη φθορᾶς πλὴν μέρους αὐτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πιθανῶς.

Πρῶτος ὅστις ἡσχολήθη περὶ αὐτὴν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Velcov δημοσίευσίν τῆς³⁾ εἶναι ὁ Seure. Ὁ ἐπιφανὴς Γάλλος ἀρχαιολόγος, ὅστις

1) Μυρτ. Ἀποστολίδου «Θρακικά», τόμ. VI, ἔτ. 1935, σελ. 140.

2) Ἴδε ἀνωτέρω, ἐπιγραφῆς 171 σημ. 2 περὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Τὸ παλαιότερον αὐτοῦ Θρακικὸν ἢ Ἑλληνικὸν παραμένει ἄγνωστον.

3) Ivan Velcov, Bull. de l'institut archéol. Bulg. Sophia, τόμ. I, ἔτ. 1921—22, σελ. 319.

ειδικώτερον ἀσχολεῖται περὶ τὰς Θρακικὰς ἀρχαιότητας, εἰκάσας ὅτι ἡ ἐπιγραφή εἶναι λείψανον χροησιμῶν ἢ ἰατρικῶν συνταγῶν ἐν τετραστίχοις ἐμμέτροις στροφαῖς, κεχωρισμέναις ἀπ' ἀλλήλων διὰ διαστήματος, ἐν ἀρχῇ οὐτινος ἦτο κεχαραγμένος ὁ ἀριθμὸς τῆς στροφῆς λατινιστί, ὡς σφίζεται οὗτος ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ διαστήματος τῆς τρίτης στροφῆς, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ, εἰς ὃν ἀφιερῶτο ἡ στροφή, ἐν εἶδει τίτλου, ἀνέγνω καὶ συνεπλήρωσε τὴν ἐπιγραφὴν ὡς ἀκολούθως.

*[I]
 —ασασθαι σ
 ση πρᾶξις
 5 [φωτί]ζου καλὸν φέ[γγος]
 [II]
 [θερα]πείαν ἠδεῖαν κέρδους
 [εἰς μὲν] τὸ μέλλον εὐσταθῆ νείκην
 [νῦν] δέ γε ἐχθροῖς κ(ρ)αδῖαν οἶαν εὐ[νόων],
 10. [α]ὐτὸς γὰρ ἔσται Φοῖβος εἰητήρ κακῶν.
 [II] I Ἐλιθνεῖων,
 [T]όκον τις ἀποτεκοῦσα τοὺς ἀντέ[οντας]
 [κ]ενην κάλιστα
 [ψ]ευδῶν
 15. μὴ

Αἱ πρῶται δύο στροφαί, ὧν ὁ τίτλος ἀπεκόπη, ἦσαν ἀφιερῶμεναι εἰς τὸν Φοῖβον Ἀπόλλωνα, ἡ δὲ τρίτη ὡς δηλοῖ ὁ περισθεὶς τίτλος τῆς εἰς τὰς Εἰλειθυίας, τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἐκφερομένου κατὰ γενικὴν πτώσιν. Οὕτω καὶ Νύμφαι τῶν μεταλλικῶν καὶ θειούχων τοῦ νῦν Χισάρ ὑδάτων, ὡς αἱ Νύμφαι τῶν ἄλλων ἐν Θράκῃ θερμοπηγῶν, θὰ ἦσαν ἰατροί, ὁ δὲ ἡγέτης αὐτῶν (κύριος) Ἀπόλλων ἀνελάμβανε τὴν θεραπείαν τῆς νόσου (αὐτὸς γὰρ ἔσται Φοῖβος εἰητήρ κακῶν) δι' εὐαρέστου θεραπείας (θεραπείαν ἠδεῖαν), ἧς θὰ εἶχε προσεχῶς ὀριστικὴν ἐπιτυχίαν (εἰς μὲν τὸ μέλλον εὐσταθῆ νείκην) καὶ ἐν τῷ παρόντι ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν μεταβολὴν τῶν ἐχθρῶν εἰς φίλους (νῦν δέ γε ἐχθροῖς κραδῖαν εὐνόων). Ἡ δὲ νόσος, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ἐπιγραφή καὶ ὑποδεικνύεται ἡ θεραπεία τῆς, εἶναι ἡ τῆς στειρώσεως προκληθείσης πιθανῶς ἐκ κακῆς τύχης. Δυνατὸν ὅμως ἡ δευτέρα στροφή νὰ συμπληρωθῆ καὶ ἄλλως: «[θερα]πείαν ἠδεῖαν κερδοῦς (=ἀλώπεκος) θ[υσία δώσει], | [εἰς μὲν] τὸ

μέλλον εὐσταθῆ νείκην [ἔχειν] κτλ.¹)», λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ θεραπεία νόσων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς καὶ νῦν παρὰ τῷ λαῷ, δὲν ἦτο ἐνίοτε ἀπληραγμένη δεισιδαιμονιῶν τινων, ὡς ἐνταῦθα τῆς θυσίας ἀλώπεκος, καὶ ἐξορκισμῶν.

Γράμματά τινα ὅμως καὶ ἴχνη ἄλλων τῆς ἐπιγραφῆς προσπταίουσιν εἰς τὰς γενομένας ἀκολούθους συμπληρώσεις: στίχος 4ος *ση* (·ος ἦ), στίχ. 5ος [φωτί]ζου ἢ [σελά]ζου (σοῦ ἢ σου ἢ - σ, οῦ), στίχ. 7ος [θερα]πείαν (=λείαν), στίχ. 9ος *κραδῖαν* (κα-διαν) καὶ στίχ. 13ος [*κενην κάλιστα* (ἐνηγκάλισται)].

Ὁ δωρισμὸς *κραδῖαν* (ὁ ἰωνισμὸς Φοῖβος *εἰητήρ* εἶναι προσωνομία στερεότυπος τοῦ Ἀπόλλωνος) φαίνεται μοι ἀμφίβολος διόρθωσις μεταβυλλομένου τοῦ καλῶς κεχαραγμένου T εἰς P (*καδιαν*), ὡς προελθόντος δι' ἀβλεψίας τοῦ χαρακτοῦ. Πιθανώτερα ἀνάγνωσις ἴσως εἶναι *κατὰ διάνοιαν* ἀντὶ τοῦ *κραδῖαν οἶαν* παραλειφθέντος τοῦ πρώτου α τῆς *κατὰ* ὑπὸ τοῦ χαρακτοῦ ἐν συνειδήσει πρὸς ἐξοικονόμησιν χώρου ἐν τῷ στίχῳ μετὰ τὴν ἐξ ἀβλεψίας ὑπ' αὐτοῦ προσθήκην τοῦ ἐκθλιθέντος ε τοῦ *γε* πρὸ τοῦ *ἐχθροῖς*, ἐξ οὗ ἐγεννήθη ἡ ἀπόρρητος χασμωδία *γε ἐχθροῖς* ἀντὶ *γ' ἐχθροῖς*, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ μέτρον.

Ἐσαύτως ἡ ἀνάγνωσις: *Εἰλ(ε)ιθυειῶν*, ὑπολαμβανομένου ὡς τῶν θεῶν τῶν ὠδίνων *Εἰλειθυειῶν* συνταυτιζομένων ταῖς Νύμφαις δὲν φαίνεται μοι πιθανή. Αἱ μνημονευόμεναι *μογοστόκοι Εἰλειθυῖαι* παρ' Ὀμήρῳ, αἵτινες *πικρὰς ὠδίννας ἔχουσαι προῖεσαν ὄξυν βέλος, δριμύ²)*, τ. ἔ. αἱ προσωποποιεῖται αὐταὶ τῶν σκληρῶν ὠδίνων, —δι' ὃ οὐτε ὀνομαζονται οὔτε ἀριθμοῦνται³), —καίπερ λατρευόμεναι βραδύτερον ἐν Μεγάροις⁴), ἐν Μαραθῶνι⁵), ἐν Σιδύμοις τῆς Λυκίας⁶), συνήθως μετὰ τὸν Ὀμηρον ἀπὸ τῆς Ὀδυσσεΐας ἤδη⁷) περιορίζονται εἰς μίαν μόνην τὴν *Εἰλειθυῖαν*, τὴν κατὰ σοφὴν ἐπινόησιν λεγομένην καὶ *Ἐλευθῶ*, ὡς ἐκφραζούσαν τὴν ἐρχομένην τῆς θεᾶς βοήθειαν ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς ὑπὸ τῶν ὠδινουσῶν⁸), «εἶχονται ἐλθέ»⁹). Θὰ ἦτο λοιπὸν δυνατὸν ἡ ἡπειᾶ

1) G. S e u r e, Revue archéol. τόμ. XXIV, ἔτ. 1926, σελ. 158 καὶ ἐξῆς archéologie Thracie.

2) Ὁ μ ἦ ρ ο υ Ἰλ. Α, 270 καὶ T, 119.

3) Δύο παρίστανται ἐπὶ 17 καὶ τρεῖς ἐπὶ 2 ὄγγειων τῶν κλασσικῶν χρόνων, ἐφ' ὧν ἀπεικονίζεται ἡ γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς ἢ τοῦ Ἡφαίστου.

4) Π α υ σ α ν ἰ ο υ, I, 44, 2.—5) Athen. Mitt. X, 279.—6) B e n d o r f - N i e m a n n, Reisen in Lykien, 77.—7) Ὁ μ ἦ ρ ο υ Ὀ δ ὕ σ. T, 188.

8) Πρὸβλ. καὶ τὸν παρ' ἡμῖν ἅγιον Ἐ λ ε υ θ ἔ ρ ι ο ν, τὸν προστάτην τῶν ὠδινουσῶν γυναικῶν, οὐτινος τοῦ ὀνόματος τὸ τε ἔτυμον καὶ τὸ σημαίνόμενον οὐδὲν διαφέρει τοῦ Εἰ λ ε ἰ θ υ ῖ α καὶ Ἐ λ ε υ θ ὶ ω.

9) Κ α λ λ ι μ ᾶ χ ο υ ἐπίγρ. 5'. Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἐ λ ε υ θ ἔ ρ ι ο ν = ἴγειν) τὸν παῖδα εἰς φῶς.

καὶ μείλιχος αὐτῆ θεά, ἡ στερεωθεῖσα ἐν τῇ θρησκευτικῇ συνειδήσει τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν μεταλαβόντων τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ Θρακῶν ὡς **φιλόπαις, μητροπόλος, φιλότροφος, κουργόος, μήτηρ**, ἡ ἔχουσα ἰδίου ναοῦς (Εἰλειθυιαῖον ἐν Δήλῳ, Εἰλείθυιον ἐν Ἀθήναις) καὶ συνταντιζομένη τῇ Ἥρᾳ, τῇ Ἀφροδίτῃ, τῇ Ἀρτέμιδι, μυθολογούμενη δὲ ἤδη ὡς θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας¹⁾, ἀδελφὴ τῆς Ἥβης καὶ τοῦ Ἄρεως²⁾ καὶ μήτηρ τοῦ Ἐρωτος³⁾, ν' ἀγνοηθῆ καὶ ν' ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τῶν Εἰλειθυιῶν κατ'ἀναχρονισμόν συνταντιζομένων ταῖς χαριέσσαις Νύμφαις; Ἄλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ τὸ πρῶτον ἀπαντῶσα ἐνταῦθα γραφῇ Εἰλειθυεῖον ἀποκλείει τοῦτο. Αἱ παρὰ συγγραφεῦσι καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς ἀπαντῶσαι τοῦ ὀνόματος γραφαὶ εἶναι: **Εἰλείθυια, Ἐλείθυια, Ἰλείθυια, Ἰλίθυια, Εἰλίθυια, Εἰλύθεια, Εἰλειθείη, Εἰλιθείη, Εἰλειθούη, Εἰλειθουή, Ἰλιθουή, Εἰλειθιουή, Ἐλευθώ**, ἐπ' ἀγγελίων δὲ **Ἐλείθυια, Ἐλεύθυια, Ἐιλεύθυια, Ἐλευθία**⁴⁾. Οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ **Εἰλιθύεια**.

Ἐκ τούτων καὶ ἔνεκα τῆς κατὰ πληθυντικὸν ἐκφορᾶς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ **Εἰλιθυεῖων** φαίνεται μοι ὅτι τοῦτο δέον νὰ ἐκληφθῆ ὡς ἐπίθετον κανονικῶς ἐσηματισμένον ἐκ τοῦ **Εἰλείθυια**, ἐννοουμένου παρ' αὐτῷ τοῦ: **κακῶν** ἢ **νόσων**. **Εἰλειθύεια** λοιπὸν **κακᾶ** ἢ **νόσοι** εἶναι αἱ ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ παρὰ ταῖς γυναῖξι προερχόμεναι νόσοι. Οὕτω ἐρμηνεύεται εὐκόλως καὶ ἡ κατὰ γενικὴν πτῶσιν ἐκφορὰ τοῦ τίτλου ἐκάστης στροφῆς ἀναφερομένου εἰς θεραπευτικὴν συνταγὴν νόσου καὶ οὐχὶ δηλοῦντος ἀφιέρωσιν εἰς θεόν, ἣτις θὰ ἔδει νὰ ἐξενεχθῆ κατὰ δοτικὴν πτῶσιν: Ἀναγνωστέον λοιπὸν: **III εἰλ(ε)ιθυεῖων (νόσων ἢ κακῶν** θεραπευτικὸς ἀφορισμός).

Τῆς ἐπιγραφῆς κινήσασθαι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐπιγραφολόγων ἐγένετο καὶ ἄλλη ἀνάγνωσις καὶ συμπλήρωσις, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ Supplementum epigraphicum Graecum⁵⁾, ἣν ἀντέγραψεν ὁ Τσόντσεφ ἐν τῷ περὶ Χισὰρ ἔργῳ του μὴ ποιούμενος μνεῖαν τοῦ ὀνόματος τοῦ συμπληρωτοῦ⁶⁾. Παρατιθέμεθα αὐτὴν κατὰ τὸν ἀντιγραφεᾶ ἄνευ σχολίων! « | 1 -σασθαί σ[ε χρή] | -ος, ἢ προᾶξις [καλή] | σου καλὸν φέ[ρεις] | διάστημα κενὸν | 5. [Πρόσεχε, ἐπιμ]έλειαν ἠδεῖαν κέρδους ὁ[ρεῖς]. | [Εὔνοον] τὸ μέλλον, εὐσταθῆ νεῖκην [φέρεις], | [φαίν]-ωνν δέ γε ἐχθροῖς κ(α)ρ)δῖαν οἶαν ἔχ[εις]. | [Α]ὐτὸς γὰρ ἔσται Φοῖβος εἰη-

τήρ κακῶ[v]. | Εἰληθυεῖων. | 10. [Τ]όκον τις ἀποτεκοῦσα τοῦ σαυτο[ῦ λέ]-χου[ς] | ἐνηγκάλισται χ[ερσῖν ἄλλοιον βάρος] | [ψ]ευδῶν π | [τῆς] μητ[ρός]. »¹⁾.

Ἀκολουθοῦντες νῦν τὴν εἰκασίαν τοῦ ἐπιφανοῦς Γάλλου ἀρχαιολόγου ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ περιεῖχε τρεῖς τετραστίχους ἐν ἱαμβικοῖς τριμέτροις στροφᾶς θεραπευτικῶν ἀφορισμῶν (συνταγῶν) νόσων μετὰ τῶν τίτλων των προβαίνομεν εἰς νέαν ἀνάγνωσιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῆς ἐπὶ τῷ ὑπολογισμῷ ὅτι τὰ ἐν ἐκάστῳ στίχῳ γράμματα, ὧν ἔνια συνδεδεμένα ἀλλήλοις, εἶναι 30—31.

[I]
 [λού]σασθαί σ[ε χρή].
 -ος, ἢ προᾶξις
 5 [Φοῖβο]ς, οὐ καλὸν φέ[γγος] .
 [II Φθινάδος:] ἢ [παρὰλύσεως:]
 [*Υγείας ἐντ]έλειαν ἠδεῖαν κέρδους ὁ[ψις]
 [δίδωσι καὶ] τὸ μέλλον εὐσταθῆ νεῖκην
 [λύμη]ν δέ γ<ε> ἐχθροῖς κ(α)τὰ διανοίαν εὔ[χου].
 10 [α]ὐτὸς γὰρ ἔσται Φοῖβος εἰητήρ κακῶν.
 [II] I Εἰλ(ε)ιθυεῖων.
 [Τ]όκον τις ἀποτεκοῦσα τοὺς αὐτῆ[ς] παῖδας]
 ἐνηγκάλισται
 [ψ]ευδῶν
 15 μη ».

Ἡ I στροφὴ εἰκάζεται ὅτι ἀναφέρεται εἰς θεραπευτικὴν συνταγὴν νόσου, δι' ἣν συνιστᾶται μετὰ τὴν λουτροθεραπείαν (λούσασθαί σε χρή) ὡς ὠφέλιμος ἢ ἠλιοθεραπεία, (οὐ καλὸν φέγγος):

Ἡ II, ἣτις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συμπληροῦται ἀρτίως, ἀναφέρεται εἰς θεραπείαν ἐξαντλητικῆς τινος τοῦ ὀργανισμοῦ νόσου ἢ φθίσεως

1) Φωτογραφίαν τῆς ἐπιγραφῆς ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ D a n o w C h. ἐν τῷ Jahresh. des Oesterr. arch. Inst. τόμ. XXIX, Beibl. σελ. 153, ἔτ. 1934 ἐπικρίνας τὴν γενομένην ὑφ' ἡμῶν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιγραφῆς ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ μουσείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης Φιλιππουπόλεως, ἔτ. 1930, σελ. 239 καὶ ἔξ. καὶ ἐπαγγελλόμενος μεγαλοστόμως ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τὸ ζήτημα καὶ τότε θὰ δώσῃ ἀκριβῆ ἀνάγνωσιν καὶ ἐρμηνείαν τῆς ἐπιγραφῆς. Ἐκτοτε πέντε Διὸς ἑνιαυτοὶ παρήλθον καὶ δὲν εἶδομεν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἐπιγραφολόγου.

1) Ἡ σιόδοϋ, Θεογ. 922. — 2) Ἀπολλοδώρου, I, 3, 1.—
 3) Παυσανίου, IX, 27, 2.
 4) Paul y-W issow a, Real Encykl, τόμ. V, σελ. 2102 ἐν τῇ λ. Εἰ-λειθύεια.
 5) Suppl. Epigraph, Graecum Leyde, τόμ. III, ἔτ. 1929, σελ. 110, ἀρ. 544. Τὸ σύγγραμμα δὲν ἦτο προσιτὸν ἡμῖν.
 6) T z o n t c h e w D. Les bains de Hissar, ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ μουσείου καὶ βιβλιοθήκης Φιλιππουπόλεως, ἔτ. 1937, σελ. 178. Πιθανῶς εἶναι ὁ Hondius.

(φθινάδος) κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς στάδιον ἢ παραλυσίας. Ἡ παρατήρησις — ἐμφάνισις ὠφελείας (ὄψις κέρδους) παρέχει τελείωσιν εὐάρεστον, τ. ἔ. βελτίωσιν τῆς ὑγείας (ἐντέλειαν ἠδεϊαν ὑγείας δίδωσι) καὶ ὁ μέλλον χρόνος σταθερὰν νίκην (καὶ τὸ μέλλον εὐσταθῆ νείκην), τ. ἔ. ἥτις ὑγεία θὰ στερεωθῆ ἐν τῷ μέλλοντι ἐκπληρουμένης πιστῶς τῆς θεραπείας· ἀλλὰ σὺ μὴ παύου εὐχόμενος νοσερῶς τὸν ἐξαφανισμὸν εἰς τοὺς ἐχθρούς σου (εὐχου γε κατὰ διάνοιαν λύμην ἐχθροῖς), τ. ἔ. μὴ ἀπόβαλλε τὸ θάρρος σου ὡς πρὸς τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐχθρᾶς νόσου — καὶ θὰ τὴν ἐξαφανίσης, διότι αὐτὸς ὁ Φοῖβος ὁ ἰατρὸς τῶν νόσων θὰ σὲ βοηθήσῃ (αὐτὸς γὰρ ἔσται Φοῖβος εἰητῆρ κακῶν), τ. ἔ. ἢ τελεία τῆς νόσου θεραπεία θὰ ἐπέλθῃ διὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ θεοῦ τοῦ φωτὸς καὶ τῶν θερμῶν πηγῶν, τῆς ἡλιοθεραπείας, λουτροθεραπείας καὶ τοῦ εὐκραοῦς κλίματος.

Ὡς ἐν τοῖς χρησμοῖς οὕτω καὶ ἐν τοῖς θεραπευτικοῖς ἀφορισμοῖς κυριαρχεῖ τὸ σκοτεινόν, τὸ διλημματικὸν καὶ τὸ ἀλληγορικὸν κατ' ἀνάγκην πρὸς κατοχύρωσιν τοῦ κύρους αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς θεραπείας. Ἀναμφιβόλως ἢ διὰ τὴν ἐν τῇ στροφῇ ταύτῃ νόσον λουτροθεραπεία συντελεῖτο ἐν τῇ δεξαμενῇ τῶν θερμῶν σιδηρούχων ὑδάτων, τῇ ὑπὸ τὸ νῦν τουρκωνύμιον Χαβοῦζ γνωστῇ, ὧν τὰ ἔρειπια τοῦ ἀρχαίου (Ρωμαϊκοῦ) βαλανείου σφίζονται ὀλίγα βήματα βορειότερον. Τὰ ὕδατα ταῦτα ἀνέκαθεν συνιστῶνται πρὸς τόνωσιν τῶν ἀσθενῶν ὀργανισμῶν καὶ τῶν παθόντων ἐξ ἐξαντλητικῶν νόσων: «τὸ ὑδροδοχεῖον τοῦτο δέχεται ἐν ἑαυτῷ τὰ εἰσερχόμενα δι' ὄχετοῦ ἐκ τοῦ ἐκεῖ που πλησίον ἀναβρυνόμενα, λίαν θερμὰ καὶ καθαρῶτα σιδηροῦχα ὕδατα· εἰσερχόμενός τις ἐν αὐταῖς εἰς λεπτὰ πέντε θερμοαίνεται εἰς ὑπερβολὴν· ἐξερχόμενος δὲ ἐκ τῶν ὑδάτων αἰσθάνεται εἰς τὸ σῶμά του μετ' εὐχαριστήσεως τόνον δυνάμεως· εἰς ταῦτα δὲ εἰσερχονται οἱ παραλυτικοὶ καὶ ἀδύνατοι κατὰ τὸ δῶμα χάριν ἐνδυναμώσεως» ἔγραφε πρὸ αἰῶνος σχεδὸν ὁ Γ. Τσουκαλῆς¹⁾.

Ἡ III στροφή ἀναφέρεται εἰς τὴν θεραπείαν τῶν *εἰλεθνεῶν νόσων* κατὰ τὸν σφζόμενον τίτλον τῆς, τ. ἔ. τῶν μετὰ δυσπραγίαν (τόκον τις ἀποτεκοῦσα ἐννοεῖται *κακὸν*) προσερχομένων ἐπιλοχίων, μητρικῶν, σπειρώσεων καὶ τῶν παρομοίων, δι' ἃς καὶ νῦν κατὰ παράδοσιν συνιστῶνται τὰ τῷ Χαβοῦζ παρακείμενα τοῦ τουρκωνύμου ὡσαύτως Ἰντζέξ σιδηροθειοῦχα ὕδατα, ἀναβρύνοντα ἐκ τοῦ ἐδάφους τοῦ αὐτοῦ.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐπιγραφή περιεῖχε τρεῖς ἀφορισμοὺς πρὸς θεραπείαν τριῶν νόσων, ὧν ἰατρὸς ἦτο ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ὁ προστάτης τῶν θερμῶν μεταλλικῶν πηγῶν τοῦ τόπου τούτου, τοῦ νῦν τουρκωνύμου Χισάρ.

1) Γ. Τ σ ο υ κ α λ ῆ. Ἱστοριογραφικὴ περιγραφή τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως, ἔτ. 1851, Βιέννη, σελ. 70.

Σημειωτέον δ' ἐν τέλει ὅτι ἡ II στροφή, ὡς συμπληροῦται ὑφ' ἡμῶν, καὶ κατὰ τὰ κενὰ πληροῦται ἀκριβῶς καὶ μετρικῶς δὲν χωλαίνει, διότι ὁ μὲν πρῶτος στίχος αὐτῆς εἶναι *ὑπερκατάλητος*, ἔχει δηλ. ἓνα πόδα (δύο συλλαβὰς) ἐπὶ πλέον, ὁ δὲ τρίτος κατὰ μὲν τὸν τρίτον πόδα ἀντὶ σπονδαίου (— —) ἔχει δάκτυλον (— υυ χθροῖς κατὰ ἀναλυομένης τῆς μακρᾶς ἄρσεως εἰς δύο βραχέας συλλαβὰς, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε ἐν τῷ α', γ' καὶ ε' ποδὶ τοῦ ἰαμβικοῦ τριμέτρου, ὁ τέταρτος μετρικῇ ἀνάγκῃ ἀπὸ πυρριχίου (υύ) λαμβάνεται ὡς ἴαμβος (υ — δια) καὶ ὁ πέμπτος εἶναι σπονδαῖος (— — νοίαν) κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς προσωδιάν τῆς λέξεως: *διανοία ἀντὶ διάνοια*

136) ¹⁾ — *ουμετίης Σέρδων* [ε]ξάμενος ἀνέστησα τὸν Ἄρεα κατ' ἀνάγκωσιν τοῦ Kazarow²⁾.

Καθ' ἡμᾶς ἡ ἐπιγραφή εἶναι κεκομμένη, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς πρώτης συλλαβῆς *-ου*, οὔσης καταλήξεως πτώσεως γενικῆς πρωτοκλίτου ἢ δευτεροκλίτου ὀνόματος καὶ ἐκ τῆς χαράξεως τοῦ σφζόμενου πρώτου στίχου κατὰ τῷ χεῖλει τοῦ λίθου (βάθρον), ὅστις ἀπεκόπη ὀριζοντίως μέχρι τοῦ στίχου καὶ ἐτέθη ἀνεστραμμένως ὡς δεξιὰ παραστάς εἰσόδου κτιστοῦ τάφου μεταγενεστέρων χρόνων. Ἐπομένως ἂν τὰ σφζόμενα ἔχνη τοῦ πρώτου γράμματος εἶναι ἔχνη τοῦ Δ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ τετριμμένος χῶρος ἀναλογῶν εἰς τὸν δύο γραμμάτων συμπληρωθῆ διὰ τῆς συλλαβῆς ΜΟ, δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὅτι ὁ εἰς τὸν Ἄρην ἀνδρίας ἐστήθη ὑπὲρ τοῦ Λουκίου Κομμόδου (180—192), υἱοῦ τοῦ Μ. Αὐρηλίου, ὅστις ὦν κατ' ὑπερβολὴν ρωμαλέος ὠνόμαζεν ἑαυτὸν Ρωμαῖον Ἡρακλέα καὶ κατήρχετο ὡς παλαιστής εἰς τὸ ἀμφιθέατρον περιβλημένος ὡς ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἔμονομάχησε πλειστάκις³⁾, διετέλει ἄρα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἄρεως. Οὕτω δυνατὸν νὰ συμπληρωθῆ τὸ ἀποκεκομμένον τῆς ἐπιγραφῆς ἄνω τμήμα δι' ἔξι στίχων ἔχοντος ἐκάστου 16—17 γράμματα, ὅσα καὶ ὁ πρῶτος διασωθεὶς καὶ ἡ ἐπιγραφή ἀπὸ τριστίχου καθίσταται ἐννεαστίχος ὡς εἶχεν ἀρχικῶς. Ἡ συμπλήρωσις λαμβάνεται ἐξ ἄλλων ἐπιγραφῶν ὁμοίας φύσεως ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων, ὧν πλείστα μέχρι τοῦδε ἀνευρέθησαν ἐν Θράκῃ⁴⁾.

1) Τόμ. VII ἔτ. 1936, σελ. 182.

2) Kazarow G. Antiken Denkmäler aus Bulgarien, Bull. de l'inst. archéol. Bulg. τόμ. IV, ἔτ. 1926—27, σελ. 90, ἀρ. 17.

3) Δίωνος Κασσιόυ, LXXII, 19.

4) Ἴδε Kalinka, Denkmäler in Bulgarien, ἀριθμ. 28. 30. 45. 52. 58 καὶ ἀλλαχού.

«[Αγαθῆ Τύχη. Ὑπὲρ υγι(ε)ίας καὶ σωτηρίας καὶ αἰωνίου διαμονῆς τοῦ μεγίστου καὶ θειοτάτου αὐτοκράτορος Λουκίου Κομμόδιου Μετίης Σέρδων [ε]δέξάμενος ἀνέστησα τὸν Ἄρσα».

Μετίης: πιθανῶς ἀντὶ **Μέτιος** ἐκ τοῦ λατιν. Metius, ὅθεν καὶ ἡ ἐν Ρώμῃ Metia porta.

Σέρδων: κύριον ὄνομα μνημονευόμενον κατὰ τὸν Καγατω καὶ ἐν τινι τῆς Δήλου ἐπιγραφῆ: **Σέρδων Ρωμαῖος** ¹⁾.

144 ²⁾ Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐπιγραφὴ εἶναι ἐπανάληψις τῆς ὑπ' ἀρ. 47 ³⁾ μετὰ τινων διαφορῶν κατὰ τὴν συμπλήρωσιν. Ἀναγνωστέα νῦν κατὰ τελειοτέραν συμπλήρωσιν ὧδε:

«[Πολι]τάρχη **Κλέαρ[χον τῆς λαμπροτάτης μητροπόλ]εως Φιλιπποπόλεως, ἀδ[ελφὸν Γ(αῖου) τοῦ [διασημο]τάτου συγκλη[τικοῦ . . .]** τὸ [τῶν] **κυνηγῶν [χο]ινῶν καὶ ἡ[λαμπροτάτη] φυλῆ Ἡ[ρακλή]ιδος ἐ[τείμη]σεν, [ἐπιμελου]μένου Ἀσκλη[ητιάδου τοῦ] Μενέφρον[ος]**».

τὸ τῶν κυνηγῶν κοινόν: Ἐταιρεία-σύλλογος τῶν κυνηγῶν ἐν τῇ πόλει, τιμήσας τὸν πολιτάρχη μετὰ τῆς φυλῆς Ἡρακλήιδος, ἧς ἦτο προφανῶς φυλῆτης.

154 ⁴⁾ Ἡ ἐπιγραφὴ μεθ' ὠριμωτέραν σκέψιν ⁵⁾ συνεπληρώθη ὧδε:

«[Ἐ]γκρα(ε)ίας προ[μάχος μέγας] **νικήσας ἀγῶνας εἰσ[ε]λαστικὸς εἰς ἅσασαν τὴν οἰκουμένην πανκρατίου μὲν τεσσαράκοντα, πάλης δὲ ἑννέα [δ]πό ἐπιστάτην Αὐρηλίον Αὐρηλίον Θεόδωρον Κυμαῖον. Εὐτυχῶς**».

Ἐγκρατείας πρόμαχος. πρβλ. «τὸν εἰρήνης πρό[μαχον]» ⁶⁾.

Εἰσελαστικὸς ἀγῶνας: **Ἀγῶνες εἰσελαστικοί**, λατιν. ludii iselastici ⁷⁾—οἱ ἀνήκοντες εἰς εἰσέλασιν· ἐκ τοῦ ρ **εἰσελαύνειν**—ἐν πομπῇ θριάμβου εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν πόλιν· πρβλ. «ἔτι δὲ τὸν θρίαμβον εἰσήλασε» ⁸⁾ Τὸ ἐπίθετον εὐχρηστον ἐπὶ ρωμαιοκρατίας διὰ τῶν ἀγῶνας, ὧν ὁ νικητὴς ἐπιστρέφων εἰς τὴν γενέτειραν εἰσῆρχετο τὴν πόλιν ἐν πομπῇ θριάμβου, ὥσπερ οἱ τελοῦντες θρίαμβον Ρωμαῖοι στρατηγοί. Ἀγῶνες συνεπαγόμενοι τὸν θρίαμβον τοῦ νικητοῦ καὶ τοιοῦτοι ἦσαν οἱ πανελλήνιοι.

Τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς (**Αὐρηλίου**) συμπληροῦται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ὀνό-

1) Pauly-Wissowa, Real-encyklop. τόμ. II. Reihe II, σελ. 1671.

2) Τόμ. VII, σελ. 184.—3) Τόμ. VI, σελ. 155.—4) Τόμ. VII, ἔτ. 1936, σελ. 191.—5) Αὐτόθι ἐν τέλει προσθήκη.

6) «Θρακικά», τόμ. VIII, ἔτ. 1937. Ἐπιγραφαὶ Τραϊανῆς Αὐγούστης, σελ. 106, ἀρ. 75.—7) Plinii ep. 10. 118.—8) Π λ ο υ τ ἄ ρ χ ο υ, Μάρτιος 12.

νόματος ΑΥΡ. ὀριζοντίας κεραίας, ἣτις σημαίνει ἄπαξ, δηλ. δηλοῖ πατέρα τῷ υἱῷ ὁμόνυμον.

Ὁ Danoff συμπληροῖ ἐν ἀρχῇ: [παν]κρατίας[τής . . .] ¹⁾ Ὅλως περιττῶς καθ' ἡμᾶς, διότι οἴκοθεν ἔννοεῖται ὅτι ὁ ἀθλητὴς ἦτο οὐ μόνον δεινὸς μάλιστα **παγκρατιαστής**, ἀλλὰ καὶ **παλαιστής**, ἀφοῦ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονεύεται ὅτι **τεσσαρακοντάκις** ἐνίκησεν εἰς τὸ παγκράτιον καὶ **ἐννεάκις** εἰς τὴν πάλην.

Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΝ ΤΡΑΙΑΝῆ

(ΥΠΟΥΣΤΗ, ΝΥΝ ΣΤΑΡΑ-ΖΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΝ ²⁾)

75) Ἐξάστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης στήλης διαστάσεων 0,28×0,26 καὶ πάχους 0,05 τοῦ μ. κεκομμένης ἐκατέρωθεν προερχομένη ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ Αἴμου ἐμπορίου Δισκοδουρατεῶν ³⁾.

« . . . ση π. καὶ σύνβιός μ[ου] . . . -νεος ἐβίωσαμεν . . . [μετ]ὰ τέκνων Φίρμον . . . -κος [μη]δενὶ μηδ[έν] . . . [ἐν] γνησάμενος . . . [ἀ]περχόμενος π[ρός] . . . » ³⁾.

76) Ἐπτάστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης στήλης διαστάσεων 1,30×1,10 καὶ πάχους 0,26 τοῦ μέτρου προερχομένου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Χρόνος αὐτῆς ὡς καὶ τῆς προηγουμένης ὁ γος αἰὼν μ. X.

«Δίνης Ἐ[π]τέθιος, ζήσας ἔτη ἑκατόν, καὶ γυνή μου Λωρού[ελμ]ις κα[ὶ] υἱὸς Βίθυς, θυγάτηρ Ζουρότε[λί]μις ἐτῶν [δέ]κα ἑξ· ἀνέστησα τὴν στήλην Ράσ[κος, ὅς] ἐβίωσα μηδενὶ μηδενὶ ὀφί[λας] μηδεν[ός] (;) ἐγγενῆσθέ (sic) τινα τὰ[ς] παρ[ο]ούσας γυναῖκας» ⁴⁾.

1) Danoff M. Christ o. Neue Inschriften aus Bulgarien ἐν τῆς Jahresheften des Oesterr. archäol. institutes, τόμ. XXX ἔτ. 1936, σελ. 78—86.

* Συνέχεια ἀπὸ τοῦ τόμ. VIII, σελ. 69—106.

2) Ἴδε ἐπιγραφὴν ἀρ. 50, σελ. 95 τόμ. VIII, ἔτ. 1937.

3) V e l c o w I v a n, Antike Denkmäler in Bulgarien, Ἐπετηρ. ἐθν. μουσείου Σοφίας, ἔτ. 1922—25, σελ. 129 καὶ ἐξῆς

4) Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι.

Πιθανῶς ἡ ἔννοια τῆς σολοίκου ταύτης ἐπιγραφῆς εἶναι : «(Ἐνθάδε κεῖνται) ὁ Δίνης (υἱὸς) τοῦ Ἐπτέθιος, ζήσας ἔτη ἑκατὸν καὶ ἡ γυνὴ (αὐτοῦ) Δωρούτελμις καὶ ὁ υἱὸς (αὐτοῦ) Βίθυς καὶ ἡ θυγάτηρ (τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, δηλ. ἔγγονός του) Ζουρότελμις ἑτῶν δέκα ἕξ. Ἀνέστησα τὴν στήλην (ἐγὼ) ὁ Ράσκος, ὃς ἐβίωσα μηδενὶ μηδὲν ὀφείλας (διὰ τὸ) μὴ ἐγγεγυθῆσθαι τινὰ τὰς κατακειμένας γυναῖκας». Ἐξ οὗ εἰκαστέον ὅτι ὁ Ράσκος γενικὸς κληρονόμος τῶν κατακειμένων, πιθανῶς συγγενής, ἀνέστησε τὴν στήλην πρὸ τοῦ θανάτου του εἰς αὐτοὺς δηλῶν ὅτι οὐδενὶ ὀφείλει τι ἐκ τῆς κληρονομίας, καθ' ὅσον αἱ ἐπιτροπευθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ γυναῖκες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δίνου οὐδὲν χρέος ἀφῆκιν ἐγγυησάμεναι διὰ τινά.

Πάντα τὰ ὀνόματα γνήσια θρακικά. Ἐπιτεθίς συγκεκριμένος τύπος τοῦ Ἐπιτέκηνθις, πρβλ. Ἐπιτενίς-Ἐπιτέξενις. Δωρο(ύ)τελμις κατὰ παρετυμολογίαν ἀντὶ Ζουρότελμις. Ὄθεν ἡ ἔγγονος εἶχε τὸ ὄνομα τῆς προμήτορος. Ράσκος πρβλ. Ρήσος, ὁ σύμμαχος τῶν Τρόφων Θροῦξ βασιλεύς. Ραῖξδος κατὰ Δελφικὴν ἐπιγραφὴν, Ρήσκυνθος ὄρος ἐν Θράκῃ καὶ Ρησκυνθίς ἡ ἐπ' αὐτοῦ λατρευομένη Ἥρα. Συνήθως ἀπαντᾷ ὡς σύνθετον: Ρασκούπορις-Ρασκούπολις, Ραισκούπορις καὶ Ρεσκούπορις καὶ κατὰ μετασχηματισμὸν Ρησκούπορις καὶ Ρασκίπορις καὶ Ραισκήπορις καὶ Ρισκούπολις-Rhascypolis.

77) Δίστιχος ἐπιγραφὴ, πιθανῶς σφραγίς, ἐπὶ τοῦ στομίου κεραμείου ἀμφορέως τεθραυσμένου διαμέτρου 0,10 τοῦ μ. Τὸ ὕψος τοῦ θραύσματος 0,17 τοῦ μ. Εὐρέθῃ δυτικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας ἐν ᾧ χῶρος ἀπεκαλύφθησαν ἀρχαῖοι τάφοι. Ἀπὸ τοῦ ε'. π. χ. αἰῶνος.

«Θεῶνι Ὀνί[ροφ]» κατ' ἀνάγνωσιν τοῦ Karagow (1). Καθ' ἡμετέραν «Θέων Ὀνί[το] ἢ Ὀνί[το]»: «Ὀνήσου».

Θέων, ὅθεν τὸ παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρίνοις Θεωνᾶς.

Ὀνίτης καὶ Ὀνείτης, κύριον ὄνομα ἀπαντῶν παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις Ἀπολλοδώρῳ, Δυκόφρονι καὶ Νόννῳ. Ὀνήτης ἀπαντᾷ παρ' Ἡροδότῳ (2), ταῦτόν τῳ Ὀνήτωρ (3), ὅθεν Ὀνητορίδης (4), συνηθέστα-

1) Karagow G. Bull. de l'inst. archéol. Bulgare, τόμ. II, ἔτ. 1923—24, σελ. 73, ἀρ. 15.

2) Ἡροδότου, VII, 214.

3) Ὀμήρου, Ἰλ. Π, 614.

4) Ὀμήρου, Ὀδύς. Γ, 282.—Περὶ τῶν παρομοίων ἐπὶ τοῦ στομίου κεραμείου ἀγγείων σφραγίδων πρβλ. Scorpil K. Σφραγίδες ἐπὶ ἀμφορέων ἐκ τῆς Παρευξεινοποντίου ἀκτῆς, ἐν τῳ Bull. de l'inst. archéol. Bulg. Sophia, τόμ. VIII, ἔτ. 1934, σελ. 21—43.

τον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐτυμολογούμενον ἐκ τοῦ ρ. ὀνίημι(=ὠφελῶ). Τὸ δὲ Ὀνησο; ταῦτόν τῳ Ὀνήτης, ὡς καὶ τὰ : Ὀνήσυλος, Ὀνησίων, Ὀνησῶ (θῆλ.) καὶ τὰ σύνθετα Ὀνησίτροφος, Ὀνησίφιλος, Ὀνησίφορος, Ὀνησιφῶν, Ὀνησίχαρις, συνηθέστατα ἐν Ἑλληνικαῖς ἐπιγραφαῖς.

78) Ἐξάστιχος ἐπιταφία διγλωσσος ἐπιγραφὴ ἐπὶ πλακὸς τετμημένης δίχα, εὐρεθείσης ἐν τῇ θέσει Ταουσάν-τεπέ, περιφερείας Ὑαμπόλεως (Διαμπόλεως) παρὰ τῇ ἀρχαίᾳ Καβύλῃ.

«... conju]gi sua merita et sibi viv(us) e(t) sapiens tumultum fecit... [μνημεῖον ἑαυτῷ καὶ τῇ συμβίῳ ἑαυτοῦ Σατρία Μαρκία βιωσά(ση) σεμνῶς ἔτη κέ' [κατεσ]κεύασεν 1)».

Ἡ συμπλήρωσις βιωσά(ση) εἶναι τοῦ συλλογέως, τοῦ ἐκδότου συμπληρώσαντος βιώσα(ς).

79) Ἐξάστιχος ἀναθηματικὴ εἰς Ἀπόλλωνα ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνου βύθρου τεθραυσμένου δεξιόθεν καὶ κάτωθι, ὕψ. 0,75, πλ. 0,52 καὶ πλάτ. 0,55 τοῦ μ., εὐρεθέντος ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ὀρτάκιοι.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Λητώιε μακάριε, χρυσότοξε κ[αί] Σπινδεηνῆ Ἀ[πολλ]ῶν, Ἀπολλω[ν]ίδης Ἀδλ[ου]ζένης εδχ[αρι]στήριον ἀνέ[θη]κεν ἐπηκό[ω] Θεῶ... 2)».

Ἴσως ἡ συμπλήρωσις τοῦ μάκαρ συνηθεστάτου ἐπιθ. εἰς μακάριε παρέλκει.

Σπινδεηνός: Τοπωνυμικὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπίθετον ἐκ τοῦ Σπίνδεον ἢ Σπινδέα.

80) Τρίστιχος ἐπιταφία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς διαστάσεων 0,66×0,28 τοῦ μ. εὐρεθείσης ἐν Στάρα-Ζαγόρα, ἀκαθορίστου χρονολογίας, πιθανῶς ὅμως ἀπὸ τῶν πρώτων Βυζαντιτικῶν χρόνων.

«Πρῶτος γονεῦσιν (sic) ἐμοῖς ἐνεποίησα πένθος ἐγὼ Ἰωάννης» (3).

Προφανῶς πρόκειται περὶ παιδὸς ἀποθανόντος πρώτου ἐκ τῶν τέκνων οἰκογενείας τινὸς καὶ ποιήσαντος μεγάλην θλίψιν τοῖς ἑαυτοῦ γονεῦσιν.

81) Μονόστιχος ἐπιταφία ἐπιγραφὴ ἀνωθι μαρμαρίνου ἀναγλύφου παριστῶντος νεκρικὸν δεῖπνον διαστάσεων 0,57×0,37 καὶ πάχους 0,05

1) Beschevliev B. Bull. de l'inst. archéol. Bulg. Sophia, τόμ. VIII, ἔτ. 1935, σελ. 463.—2) Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 465.

3) Ἐπιτηρ. ἀρχαιολ. συλλόγου Στάρα-Ζαγόρας «Augusta Trajana», ἔτ. 1912—14, σελ. 30—Karagow G. Bull. de l'inst. archéol. Bulg. τόμ. II, ἔτ. 1923—24, σελ. 74.

τοῦ μέτρου, εὐρεθέντος ἐν τῇ βορείᾳ περιοχῇ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ νῦν κατακειμένου ἐν τῷ μουσεῖῳ Σοφίας. Τὰ τοῦ δείπνου πρόσωπα: ἐπὶ κλίνης ἡμικλίνης ἀνὴρ, ἀπέναντί του παρὰ τῷ ἄκρῳ τῆς κλίνης γυνὴ κειμένη ἐπὶ θρόνου, ἀριστερὰ αὐτῆς παιδίσκη μικρόσωμος οἰονεὶ βαδίζουσα καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ γωνία παῖς ἰστάμενος ἐσταυρωμένοις τοῖς ποσὶ: παρὰ τῇ κλίνῃ τρίπους τράπεζα μετ' ἔδεσμάτων καὶ ὑπὸ τὸ δείπνον ἐν ἰδίᾳ ζώνῃ ζευγὸς βοῶν σύρον ἄροτρον καὶ πρὸ αὐτοῦ ἀλέκτωρ¹⁾.

«Μίκε Μίκου χαῖ[ρε]». Μίκος καὶ Μίκκος καὶ Μίκα ἢ, ἐκ τοῦ μικρός. Ὁσαύτως ἀπαντῶσιν ἐν ἐπιγραφαῖς Μικίων, Μικίνας, Μικκαλος, Μικκαλίων.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

11) Ἀντὶ τοῦ: «ὁ λαμπρότατος δῆμος Τραϊανέων ἐκ τῶν Ὑπερπαιόνων» διορθωτέον «ἐκ τῶν ὑπερπαιόντων», ὡς ὀρθότατα ἐσχάτως ἀνέγνω ὁ Δ. Δημήτριωφ²⁾ διακρίνας ὀριζοντίαν κεραιάν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοῦ Ν σκέλους ἀποτελοῦντος οὕτω ἐν συνδέσει τὸ γράμμα Τ.

ἐκ τῶν ὑπερπαιόντων (χρημάτων) = ἐκ τῶν περιτευνόντων, πλεοναζόντων χρημάτων³⁾.

Οὕτω ἢ γενομένη ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν εἰκασία περὶ φυλῆς ἐν τῇ λεκάνῃ τοῦ Τόνσου οἰκούσης—Ὑπερπαιόνων ἀποδεικνύεται ἄτοπος.

Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΛΛ. ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ

ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΠΑΡΑ Τῷ ΕΥΞΕΙΝῶ ΠΟΝΤῷ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙΣ ΑΠΟΙΚΙΑΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΝΑΦΑΝΙΑΣ*)

65) Ἐξάστιχος ἀναθηματικὴ εἰς τὴν θεὰν Τύχην εὐχαριστήριος ἐπιγραφὴ ἐπὶ λευκῆς μαρμαρίνης πλακὸς διαστάσεων 0,62×0,65 καὶ πάχους 0,07 τοῦ μ. εὐρεθείσης ἐν τοῖς ἔρειπίοις τοῦ μητροπολιτικοῦ τῆς πόλεως Ἀγχιάλου ναοῦ. Ἀπὸ τοῦ β' ἢ γ' μ. Χ. αἰῶνος.

1) Filow, Νεωστὶ ἀνακαλυφθεῖσαι ἀρχαιότητες, ἐν τῷ Bull. de la société archéol. Bulg. Sophia, τόμ. VII, σελ. 154.

2) Dimitrow D. Bulletin de la société histor. à Sophia, τόμ. XIV—XV, ἔτ. 1937, σελ. 35—53.—3) Πρβλ. H o n d i i, Supplementum Epigraph. III, ἀρ. 509.

*) Συνέχεια ἐκ τοῦ τόμ. IX, σελ. 1—18.

«[Δῶ]ρον ἀγαθῇ Τύχῃ. Ἀθρ(ῆλιος) Πολυχρόνιος [μετ]ὰ τ[ῆς] σ[υ]μβίῳ Μουλ[β]ί[ας] [τῆς] Γλαύκου φυλῆ[ς] τὸν] βωμόν ἐκ τῶν [ἰδίων εὐφ]ροσύνης [ἔνεκεν]¹⁾».

Τῆς Γλαύκου φυλῆς: ὡς φαίνεται ἐν Ἀγχιάλῳ (φυλὴ τις ἔφερε δικαίως τὸ ὄνομα τοῦ ἐναλίου θεοῦ Γλαύκου, τοῦ ἐπικαλουμένου Ποντίου καὶ Ἀνθηδονίου, προστάτου τῶν ἀλιέων καὶ ναυτιλομένων²⁾, περὶ οὗ θαναμάσιοι μῦθοι ὑπῆρχον παρὰ τοῖς Ἑλλησιν³⁾).—Εὐφροσύνη: χρονία ψυχῆς χαρά, laetitia.

66) Τρίστιχος ἐπιτυμβία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς διαστάσεων 0,50×0,3) καὶ πάχους 0,15. τοῦ μέτρου εὐρεθείσης ἐντὸς τῆς ἀνασκαφείσης ἐκκλησίας (βασιλικῆς) τῆς Μεσημβρίας. Ἀπὸ τοῦ ε' μ. Χ. αἰῶνος.

«Χριστῆς Ἀν[θε]στηρίῳ [γυ]νή⁴⁾. Ἀνθεστηρίῳ ἀντὶ Ἀνθεστηρίῳ. Πεντάστιχος ἐπιγραφὴ ἀποτελοῦσα ἐπιτάφιον πεντάστιχον δακτυλικὸν ἐπίγραμμα ἐπὶ πλακὸς ἐκ γρανίτου μήκ. 2, ὑψ. ἀριστερόθεν μὲν 0,46, δεξιόθεν δὲ 0,53 καὶ πάχ. 0,24 τοῦ μ., προφανῶς ἄνω τμήματος τῆς ἐτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν λάρνακος, ἀποκοπέντος χάριν τῆς ἐπιγραφῆς πρὸς εὐκολωτέραν μεταφορὰν αὐτῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ κατάκειται σήμερον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ μουσείου Φιλιππουπόλεως⁵⁾, ἀνευρέθη ὁμοῦς ἐν Σφζοπόλει (Ἀπολλωνίᾳ⁶⁾), εἰς ἣν μετεκομίσθη ἐκ τῆς παρακειμένης νησίδος, ὅπου ἐκεῖτο ποτε ἡ λάρναξ παρὰ τῷ ἀνδριάντι τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ πρῶτος τῆς ἐπιγραφῆς στίχος εἶναι τετριμμένος πλὴν ἐνίων γραμμάτων συμπληρούμενος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πιθανώτερον καθίσταται ὀκτάμετρος: ὁ δεῦτερος εἶναι ἐπτάμετρος καὶ οἱ λοιποὶ ἑξάμετροι. Τὸ ἐπίγραμμα προέρχεται ἀπὸ τοῦ β'—α' π. Χ. αἰῶνος πρὸ τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἀλώ-

1) Bull. de la société archéol. Bulgare τόμ. I, ἔτ. 1910, σελ. 226, Sophia.

2) Παυσανίου, IX, 22, 6. Στράβωνος, VIII, 2, 13.

3) G o e d e c h e n s, Glancus der Meergott, ἔτ. 1866.

4) V e l c o w I v a n, Bull. de la société archéol. Bulg. τόμ. VII, σελ. 136.

5) Ἐκ τούτου υπελήφθη ὅτι προήρχετο ἐκ Φιλιππουπόλεως καὶ συνεπληρώθη ἀναλόγως ὁ τετριμμένος πρῶτος στίχος, ἐσφαλμένως, Ἀποστολίδου Μυρτ. ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ ἐθνικοῦ μουσείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης Φιλιππουπόλεως, ἔτ. 1930, σελ. 250, XVI, βουλγαριστί. Καὶ ἐν τοῖς «Θρακικοῖς» Ἀθηνῶν τόμ. VI, ἔτ. 1935 ἐν τῇ Σύλλογῃ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν Φιλιππουπόλεως, ἀρ. 35.

6) S e u g e G, Archéologie Thrace, première série, ἔτ. 1913, σελ. 29 καὶ ἔξῃς, ἐνθα ὁ ἐπιφανὴς ἀρχαιολόγος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῷ ἀποτυπώματος ὑπολαμβάνει αὐτὴν ἀναθηματικὴν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ποιούμενος ἐσφαλμένας ὑποθέσεις, ἄτε μὴ ἰδὼν τὸν λίθον, ἀναγινώσκει καὶ συμπληροῖ αὐτὴν οὐκ ὀρθῶς.

σεως τῆς Ἀπολλωνίας (72 π. Χ.) καὶ ἄρσεως ὑπ' αὐτῶν τοῦ κολοσσοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος.

«Σῆμ' ἱερά [μοι], Ἀ[πολλ]ο[ν], φ[ίλη] μ[ητρο]πό[λις] στήσεν ἄστν. (:)
Ἐν Μούσαισι φανείς βασιλεὺς παρὰ σοῖς ποσὶν ἐνθάδ' αἰεὶ ζῶ·
ἀθάνατον ψυχὴν γὰρ] ἔχ(ε)ιν κατὰ πάντα νομίζω
Μείνας ἐν δαπέδῳ γλυκερῶ ψυχὴν ἀνα]παύω
ἐς γῆν μοι φιλήν, ἣν πάντοτ' ἐγὼ πεπόθηκα»¹⁾.

Τὸ ἐπίγραμμα προφανῶς ἀναφέρεται εἰς ὄρφικόν τινα ποιητὴν ἢ νεοπλατωνικὸν φιλόσοφον, διότι οὗτος πιστεύει εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς (ἀθάνατον ψυχὴν γὰρ ἔχειν κατὰ πάντα νομίζω). Οὗτος κατήγετο ἔκ τινος ἀποικίας τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας-Ἀγχιάλου ἢ Θυνιαδος (μητροπόλις — σέον ἄστν — Ἀπολλον). Διαμείνας ἐν τῇ προσφιλεῖ του μητροπόλει (φιλή, ἣν πάντοτ' ἐγὼ πεπόθηκα), ἀπέθανεν ἐν αὐτῇ, ἣτις ὡσαύτως τὸν ἠγάπησεν (ἐς γῆν μοι φιλήν). Διαπρέπας ἐξόχως ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν Μουσῶν (ἐν Μούσαισι φανείς βασιλεὺς) ἐτάφη ἐν τῇ νησίδι παρὰ τῷ ἀνδριάντι τοῦ μουσηγέτου Ἀπόλλωνος (παρὰ σοῖς ποσὶν — Ἀπολλον — ἐνθάδ' αἰεὶ ζῶ). Ἡ κηδεία καὶ ἡ ταφή αὐτοῦ ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς τῆς πόλεως, ἣτις διὰ τὴν ποίησιν ἢ τὴν σοφίαν του ἔστησεν αὐτῷ τιμὴν ἕνεκα καὶ μνημεῖον (μητροπόλις στήσεν μοι σῆμα).

Ἄγνωστον παραμένει ἡμῖν τὸ ὄνομα τοῦ Θρακῆς τούτου, ποιητοῦ ἢ φιλοσόφου, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἦτο κεχαραγμένον ἐν ἄλλῃ τῆς Ἰωνάκος (πυέλου) πλευρῆς ἢ ἐπὶ τοῦ ἐπιθήματος αὐτῆς.

Γλῶσσα τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι ἡ κοινὴ πλὴν τῶν ἐπικῶν Ἰωνικῶν διαλεκτισμῶν *σέον* (= τεόν), ἐν *Μούσαισι* καὶ *φιλήν*.

68) Ἐνεάστιχος ἀναθηματικὴ εὐχαριστήριος εἰς Κυβέλλην ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἐξ ἄβρυστολίθου βωμοῦ διαστάσεων 0,62×0,29 καὶ πλάτ. 0,26, ἀνωθι καὶ κάτωθι γεγλυμμένου, εὑρεθέντος ἐν τῷ χώρῳ τῆς πόλεως Νικοπόλεως πρὸς Ἴστρῳ καὶ νῦν ἐναποκειμένου ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Σοφίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων συνδεδεμένων ἐνιαχοῦ εἶναι 0,025 τοῦ μ. Ἀπὸ τοῦ γ. μ. Χ. αἰῶνος²⁾.

1) Ἴδε Μυρτ. Ἀποστολίδου, Ἄγνωστος ἀρχαῖος Θρακῆς ποιητῆς ἢ φιλόσοφος, «Θρακικά», τόμ. VIII, ἔτ. 1937, σελ. 310—317, ἐνθα ἀποκαθίσταται ὁ πρῶτος τοῦ ἐπιγράμματος στίχος, ὡς τίθεται ἄνω καὶ ἐρμηνεύεται νῦν ἐκ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεώς του.

2) Filow. B. Bull. de la société archéol. Bulg. τόμ. III, ἔτ. 1912, σελ. 23.—K a n i t z, Donaubulgarien, III, σελ. 343.—Schkorpil, Arch. epigr. Mittheil. Wien, τόμ. XV, ἔτ. 1892, σελ. 214, 93.

«Μ[η]τρὶ θεῶν Σκελε[ν]τηνῆ. Ἀγαθῇ Τύχῃ. Μητρὶ θεῶν Ἀκυλειανὸς Πόπλιος ἀνέθηκε τὸν βωμὸν καὶ τὴν τράπεζαν εὐχῆς χάριν».

Ὁ πρῶτος στίχος, ὃν ὁ Φίλωφ ὑπολαμβάνει ὡς κλητικὴν τῆς θεᾶς προσφώνησιν καὶ ἀναγινώσκει «[Μ]η[τρ]ε θεῶν Σκελε[ν]τηνῆ» εἶναι καθ' ἡμᾶς μεταγενεστέρα προσθήκη μετὰ τῆς τοπωνυμικῆς τῆς θεᾶς προσηγορίας. Ἄλλως τε ἡ προσφώνησις δὲν ἐρμηνεύεται ἐπὶ ἀναθήματος, οὐ ἢ ἐπιγραφὴ ἄρχεται διὰ τοῦ τυπικοῦ «Ἀγαθῇ Τύχῃ» καὶ ἀκολουθεῖ ἀμέσως τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς, εἰς ἣν τὸ ἀνάθημα.

Μητρὶ θεῶν: Ἡ περιώνυμος τῶν Φρυγῶν θεὰ Κυβέλη, λατρευομένη καὶ ἐν Θράκῃ.

Ἀκυλειανὸς Πόπλιος καθ' ἡμετέραν ἀνάγνωσιν (Aquilianus Poplius), ὡς ὄρησι ἢ ἀμυδρῶς διαφαινομένη πλαγία κεραία μετὰ τῆς πρώτης καθέτου καὶ τῆς πλαγίας κεραίας τοῦ γράμματος N. Ἐκ τοῦ Aquilius ἢ Aquilius (Ἀκύλιος). Ὁ Φίλωφ ἀναγινώσκει *Ἀκύλειος Πόπλιος* τὸ *Ἀκύλειος*-a q u i l i u s (=ἀέτιος) ἀπαντᾷ μόνον ἐπίθετον.

τράπεζα: Ἡ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐπικειμένη τετράπλευρος πάντως μαρμαρινὴ τράπεζα.

69) Ἐπιγραφὴ ἀναθηματικὴ δίστιχος εἰς τὸν Κύριον ἦρωα ἐπὶ ἀνάγλυφου ὕψ. 0,27, πλ. 0,20 καὶ πλάτ. 0,035 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν τῇ Νικοπόλει πρὸς Ἴστρῳ.

«Θεῶ ἦρωι Βασκιδιθία [Τιμο]κράτης Διογ[ένους]»¹⁾.

Τὸ τοπωνυμικόν (:) τοῦ ἦρωος ἐπίθετον *Βασκιδιθίας* τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ. *Βάσκον* ὄχυρόν ἐν Θράκῃ ἀπαντᾷ παρὰ Προκοπίῳ²⁾.

70) Δίστιχος ἀναθηματικὴ εἰς τὸν Κύριον ἦρωα ἐπιγραφὴ ἐπὶ τετραπλευροῦ ἐξ ἄβρυστολίθου εἰς αὐτὸν ἀνάγλυφου κεκομμένου ὕψ. 0,18, πλ. 0,21 καὶ πλάτ. 0,22 τοῦ μ. Εὑρέθη ἐν τῇ περιφερείᾳ Νικοπόλεως πρὸς Ἴστρῳ.

«Ἰούνιος Λουκιανὸς ἀρχιερεὺς τὸ δεύτερον μετὰ τῶν τέκνων»³⁾.

Πιθανῶς εἶναι ὁ ἐν ἑτέρῳ εὑρεθείσῃ ἐντὸς τῆς πόλεως, ἀναθηματικῇ εἰς τὴν αὐτοκράτειραν Ἰουλίαν Λόμναν, μνημονεύομενος «Μ(ἄρκος) Ἰούνιος Λουκιανὸς ἀρχιερατικός»⁴⁾.

1) Nicolo w T. Αὐτόθι, σελ. 248, ἀρ. 4.

2) Προκοπίου, Περὶ κτισμάτων IV, 11

3) Dobrusky, Sbornik κτλ. τόμ. XVIII, σελ. 718, ἀρ. 5.

4) Nicolo w T. Νέα ἀνάγλυφα τοῦ Θρακῆς ἱππέως. Bull. de l'inst. archéol. Bulg. τόμ. VI, ἔτ. 1930—31, σελ. 247, ἀρ. 3.

71) Δίστιχος ἀναθηματικὴ εἰς τὸν Κύριον ἥρωα ἐπιγραφὴ ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τμήματος μαρμαρίνου τοῦ ἱππέως ἀναγλύφου ὕψους 0,19, πλάτους 0,43 καὶ πάχους 0,10 μ. εὐρεθέντος παρὰ τῇ κώμῃ Μονταφλάρ, περιφερείας τῆς ἀρχαίας Μαρκιανουπόλεως. Τὸ ἀνάγλυφον ἐναπόκειται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Σοφίας.

«Θεῶ ἐπηκόω Δερζειανὸς Διογένης ἱππικὸς εὐξάμενος ἀνέθηκα» καθ' ἡμετέραν ἀνάγνωσιν.

Δερζειανὸς Διογένης: ὁ ἐκ Δερζείας· φαίνεται μοι μᾶλλον τοπωνυμικὸν ἐπίθετον **Δέρζεια**, ὄνομα θρακικόν· πρβλ. τὸ κύριον ὄνομα **Δερζέλα**, τὸ τοῦ ἐπιχωρίου θρακικοῦ θεοῦ ἢ ἥρωος **Δερζελάτης**, τὸ ἐπὶ μεταλλίων τῆς Ὀδησσοῦ **Δαρζάλεια** (ἐκ τοῦ **Δαρζάλα**-Δερζέλα) καὶ τὸ τῆς θρακικῆς φυλῆς **Δερσαῖοι**.—**Ἱππικὸς** (=equester), τ.ἔ. equestris ordinis vir ἢ equestri loco natus (=ὁ εἰς τὴν ἱππάδα τάξιν τελῶν).

Ὁ Kazarow νομίζει ὅτι τρεῖς εἶναι οἱ **εὐξάμενοι**, οἱ: Δερζειανός, Διογένης, Ἱππικός, εἰς δὲ ὁ **ἀναθεῖς** (ἀνέθηκα) ἐπομένως ἀναγινώσκει; «Θεῶ ἐπηκόω Δερζειανός, Διογένης, Ἱππικός εὐξάμενος ἀνέθηκα»¹⁾ Ἐπὶ τοῦ λίθου ἀναγινώσκεται **εὐξάμενος** μᾶλλον μετὰ καμπύλου C ἢ **εὐξάμενοι**.

Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1) Kazarow G. Bull. de l'inst. archéol. Bulg. τόμ. V, ἔτ. 1928-29, σελ. 86, ἀρ. 15.—Περιλαμβάνομεν τὴν ἐπιγραφὴν ἐνταῦθα, εἰ καὶ ἡ Μαρκιανούπολις, κτίσμα τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, συνδεομένη διὰ στρατιωτικῆς ὁδοῦ μετὰ τῆς Ἀγχιάλου, ἔκειτο πέραν τοῦ Αἴμου καὶ ἐν τῇ περιοχῇ μᾶλλον τῆς Ὀδησσοῦ (Βάρνης).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ